

D ů v o d y:

Stěžovatel domáhal se ve svém návrhu výroku exekučního soudu, že se vnucená správa nevztahuje na platy, které Antonie P-ová, provozující t. č. živnost hostinskou a výčepnickou v domě, na kterýž byla zahájena nucená správa, odváděti má navrhovateli podle smlouvy uzavřené před povolením exekuce vnucenou správou, a dále toho, by ohledně těchto platů exekuce byla zrušena, pokud se týče omezena. Při jednání o tomto návrhu navrhoval stěžovatel, by platy Antonií P-ovou odváděné, byly z vnucené správy vyloučeny. Tento návrh opírá stěžovatel, jak z jeho doatečného výsledku patrně, o ústní úmluvu s vlastníky domu z měsíce března 1932, podle kteréž dočasný nájemce hostinské a výčepnické živnosti v domě provozované měl navrhovateli k umoření zápůjčky jím vlastníků domu povolené a k zaplacení úroků dvou knihovnických pohledávek odváděti z každého hektolitrů piva v hostinci vyčepovaného po 15 Kč. Exekuci vnucenou správou lze podle § 129 ex. ř. zrušiti (omeziti) ze všeobecných zrušovacích důvodů v § 39 ex. ř. uvedených aneb ze zvláštních důvodů § 129 ex. ř. Žádný z těchto důvodů se na tento případ nehodí a návrh na zrušení exekuce, pokud se týče na její omezení, není tedy opodstatněn. Stěžovateli tanulo snad na mysli ustanovení § 109 čtvrtý odstavec ex. ř., podle kteréhož exekuční soud má správci k návrhu udílení příkazy ve příčině vedení vnucené správy. Avšak stěžovatel takový návrh neučinil a nevytýká v dovolacím rekursu, že exekuční soud v tomto směru nepostupoval správně; kdyby však vyřízení soudu se mělo posuzovati s hlediska tohoto zákonného předpisu, nemohl stěžovatel nic z toho těžiti, ježto pak jeho rekurs by byl nepřipustný podle § 132 čís. 3 ex. ř. Jinak není v e x e k u č n í m ř í z e n í místa pro dosažení tvrzeného nároku stěžovatelova a bude na něm, by po případě podal žalobu, má-li za to, že mu přísluší silnější právo na ony platy a že nucený správce není oprávněn je vybírat.

Čís. 13629.

Předpis § 12, poslední odstavec, zákona ze dne 22. prosince 1920, čís. 689 sb. z. a n., že vedoucího úředníka Okresní nemocenské pokladny jmenuje k návrhu představenstva politický úřad druhé stolice, jest právem velicím. Jmenování vedoucího úředníka jen na základě usnesení představenstva a dozorčího výboru Okresní nemocenské pokladny jest právně bezúčinné. V tom, že proti zaměstnanci bylo zahájeno kárné řízení jako proti úředníku vedoucímu, nelze ještě spatřovati uznání, že byl vedoucím úředníkem řádně jmenován.

Zaměstnanec Okresní nemocenské pojišťovny, jenž byl přeložen do poboční úřadovny téže nemocenské pojišťovny, nemá nárok na diety, cestovné a nocležné.

(Rozh. ze dne 9. června 1934, R I 440/34.)

Žalobce, tvrdě, že byl vedoucím úředníkem žalované Okresní nemocenské pojišťovny v Ž., domáhal se na ní vyplacení funkčního přídavku, přídavku na dovolenou, novoročního a náhrady za to, že byl jako podří-

zený úředník přidělen exposituře žalované pojišťovny v R. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Odvolací soud vyslovil především právní názor, že žalobce nebyl vůbec platně jmenován vedoucím úředníkem žalované Okresní nemocenské pojišťovny, protože jeho jmenovací dekret ze dne 13. (správně 6.) září 1924 byl vydán za platnosti zákona ze dne 22. prosince 1920 čís. 689 sb. z. a n., podle jehož čl. I § 12 poslední odstavec mohl být takový vedoucí úředník jmenován jen zemským úřadem (politickým úřadem druhé stolice), nikoliv usnesením představenstva a dozorčího výboru Okresní nemocenské pokladny, o něž se uvedený dekret opírá, a protože po 1. červenci 1926, kdy zákon ze dne 9. října 1924 čís. 221 sb. z. a n. nabyl účinnosti, přešlo podle jeho § 69 právo jmenovati takové vedoucí úředníky na »představenstvo« Ústřední sociální pojišťovny, při čemž takové jmenování vyžaduje schválení ministerstva sociální péče. K tomu jest pro správnost a úplnost připomenouti, že působnost zákona ze dne 22. prosince 1920 čís. 689 sb. z. a n. byla prodloužena pozdějšími zákony ze dne 22. prosince 1921 čís. 489 sb. z. a n., ze dne 21. prosince 1922 čís. 397 sb. z. a n., ze dne 4. července 1923 čís. 144 sb. z. a n. a ze dne 21. prosince 1923 čís. 248 sb. z. a n. (čl. III), a to až do doby, kdy nabudou účinnosti předpisy o nemocenském pojištění v rámci osnovy o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, kteréžto předpisy byly pak vydány zákonem ze dne 9. října 1924 čís. 221 sb. z. a n., nabyvším účinnosti dne 1. července 1926, — dále že podle § 80 odst. (1) písm. h) zákona ze dne 9. října 1924 čís. 221 sb. z. a n. bylo jmenování úředníků uvedených v § 69 vyhrazeno původně výboru Ústřední sociální pojišťovny, nikoliv představenstvu Ústřední sociální pojišťovny, že toto jmenovací právo bylo na představenstvo Ústřední sociální pojišťovny přeneseno teprve novelou ze dne 8. listopadu 1928 čís. 184 sb. z. a n., která v § 50 zrušila ustanovení obsažené pod písm. h) v odst. 1 § 80 zákona čís. 221/1924 sb. z. a n., a že požadavek schválení takového jmenování ministerstvem sociální péče byl zaveden rovněž teprve novelou ze dne 8. listopadu 1928 čís. 184 sb. z. a n., jejíž ustanovení — až na některé výjimky, jež tu nepřicházejí v úvahu — nabyla účinnosti podle § 138 (1) dnem 1. ledna 1929. Stěžovatel sám přiznává, že k jeho jmenování politickým úřadem druhé stolice podle § 12 zákona čís. 689/1920 sb. z. a n. nedošlo, ale dovozuje, že tento nedostatek prý nic nemění na jeho služební smlouvě a na jeho nároku na plat z této smlouvy vyplývající, a že nemá v zápětí neplatnost jeho služební smlouvy, kterou s ním uzavřela žalovaná nemocenská pojišťovna, protože taková sankce není v zákoně výslovně stanovena. Avšak stěžovatel přehlíží, že v tomto sporu nejde o neplatnost celé jeho služební smlouvy vůbec, nýbrž jen o to, zda Okresní nemocenská pokladna v Ž. nebyla vzhledem k § 12 zákona čís. 689/1920 sb. z. a n. oprávněna, by pouhým usnesením svého představenstva a dozorčího vý-

boru jmenovala žalobce vedoucím úředníkem, a zda tedy její opatření v tomto směru bylo právně bezúčinné. A tu jest uvážiti, že nemocenské pojišťovny — dříve nemocenské pokladny — jsou zájmové veřejné svazky, hospodařící s fondy sociálního pojištění a že jejich samospráva jest omezena ingerencí, kterou si vyhradil stát na jejich vedení. Bylo-li v čl. I § 12 posl. odst. zákona ze dne 22. prosince 1920 čís. 689 sb. z. a n. předepsáno, že vedoucího úředníka nemocenské pokladny jmenuje k návrhu představenstva politický úřad druhé stolice, jenž jest povinen vyžádati si dobré zdání dozorčího výboru, tedy šlo o předpis velící, vydaný ve veřejném zájmu a nemocenská pokladna byla povinna ho dbáti. Jmenování žalobce vedoucím úředníkem, jež se stalo dekretem ze dne 6. září 1924 jen na základě usnesení představenstva a dozorčího výboru Okresní nemocenské pokladny v Ž., nikoliv politickým úřadem druhé stolice, odporovalo tehdy platnému předpisu čl. I. § 12 posl. odst. zákona čís. 689/1920 sb. z. a n., bylo tedy provedeno orgány podle zákona k tomu neoprávněnými, a proto bylo právně bezúčinné. Pokud stěžovatel uvádí, že prý ho Ústřední sociální pojišťovna sama uznávala za vedoucího úředníka, ježto s ním v disciplinárním řízení jednala jako s úředníkem vedoucím, nelze v pouhé skutečnosti, že se žalobcem bylo zavedeno disciplinární řízení jako s úředníkem vedoucím, ještě spatřovati uznání, že byl vedoucím úředníkem řádně jmenován, a že ostatně takové uznání by ani nepostačilo, ježto se k řádnému jmenování vedoucího úředníka vyžaduje podle § 69 odst. (1) zákona ze dne 8. listopadu 1928 čís. 184 sb. z. a n. ještě schválení ministerstva sociální péče. Pokud dovolatel dovozuje, že toto ustanovení jest vlastně právním omylem se strany Ústřední sociální pojišťovny, která prý vycházela z mylného právního názoru, že bude podle § 69 odst. (1) zák. o soc. poj. nutno, aby znovu ustanovila veškeré dosavadní vedoucí úředníky bez rozdílu, zda již své funkce vykonávají a zda byli řádně jmenováni, jsou tyto jeho vývody bezpředmětné, protože v doslovu § 70 služebního a disciplinárního řádu, jenž upravuje jen podmínky příslušnosti Ústřední disciplinární komise ve smyslu § 44 II b), není takový názor vůbec vyjádřen. Nebyl-li žalobce řádně a platně jmenován vedoucím úředníkem žalované nemocenské pojišťovny, nepříslušel mu ani právní nárok na funkční přídavek, a novoroční a na příplatek za dovolenou, pokud se tyto zvláštní požitky přiznávají vedoucím úředníkům v čl. VI., VII. a XVI. kolektivní smlouvy, neboť nelze pochybovati o tom, že uvedená ustanovení kolektivní smlouvy mají na mysli vedoucí úředníky řádně a platně jmenované.

Nárok na náhradu 29.000 Kč za 29 měsíců služebního pobytu u expozitury v R. vyvozuje stěžovatel z ustanovení čl. VI. odst. 3. kolektivní smlouvy, že úředníku, který za úředními záležitostmi mešká mimo obvod svého působistě, přísluší denní dieta, cestovné a nocležné a tvrdí, že jeho působistě bylo v Ž., nikoli v R. Odvolací soud naproti tomu poukázal na ustanovení § 24 služebního a disciplinárního řádu, podle něhož zaměstnanci nemocenské pojišťovny mohou býti, vyžaduje-li toho zájem a potřeba služby, přeloženi z moci úřední do pobočných úřadoven téže nemocenské pojišťovny, při čemž má býti vzat zřetel k osobním poměrům zaměstnanců a má jim býti poskytnuta přiměřená náhrada prokázaných stěhovacích výloh. V tomto směru záleží

na výkladu ustanovení čl. VI. odst. 3 kolektivní smlouvy. Toto ustanovení má zřejmě na mysli případy, kde zaměstnanec nemocenské pojišťovny mešká přechodně za úředními záležitostmi mimo obvod té úřadovny, ve které jest zaměstnán, ale nevztahuje se na případy upravené v § 24 služebního a disciplinárního řádu, že byl zaměstnanec přeložen do poboční úřadovny téže nemocenské pojišťovny, aby tam konal pravidelně službu, neboť pak jest jeho působišťem tato poboční úřadovna, nikoliv již úřadovna, ve které byl zaměstnán před svým přeložením.

Čís. 13630.

Vládní nařízení ze dne 29. července 1933, čís. 164 sb. z. a n., vztahuje se i na pachtovní smlouvy, které byly uzavřeny se schválením Státního pozemkového úřadu.

(Rozh. ze dne 9. června 1934, R I 567/34.)

Soud první stolice zamítl návrh pachtýře na úpravu pachtovného. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by vyčkaje pravomoci, o návrhu znovu rozhodl. Důvody: Pachtovní smlouva, o niž tu jde, byla závislá na schválení Státního pozemkového úřadu co do osoby pachtýře, doby pachtovní a výměry pachtovného. Z toho plyne, že všeobecně, jak první soud v odůvodnění napadeného usnesení uvedl, jde o pachtovní smlouvu, při které ujednání pachtovného nebylo přenecháno stranám, nýbrž Státní pozemkový úřad na stanovení výše pachtovného měl vliv a schválení pachtovní smlouvy mohl odepřít, nebyl-li srozuměn s pachtovným stranami umluveným. Propachtovatel byl Státním pozemkovým úřadem zavázán na celou řadu let propachtovávat za jisté pachtovné své pozemky, takže jest správný názor prvního soudu, že jde o smlouvu, která byla na straně propachtovatele uzavřena víceméně nedobrovolně pod nátlakem pozemkové reformy. První soud vyvozuje z toho právní názor, že vládní nař. čís. 164/33 se nemůže vztahovati na pachtovní poměr mezi stranami, a zamítl proto návrh na úpravu pachtovného. Rekursní soud nemůže souhlasiti s tímto právním závěrem, neboť z toho, co bylo zjištěno, nelze vyvozovati, že ohledně výše pachtovného Státní pozemkový úřad nepřihlížel k tehdejším všeobecně panujícím cenovým poměrům. Jest naopak míti za to, že se tak stalo a že výhrada schválení pachtovného měla jen účel chrániti pachtýře před tím, by nebylo v příčině hospodářských a cenových poměrů přemrštěné pachtovné propachtovatelem žádáno. V ostatním měly strany v tomto rámci ohledně výše pachtovného smluvní volnost. Shora citované vlád. nař., jež bylo vydáno dávno po zákonech pozemkovou reformu upravujících, opomenulo vyjmouti pachtý s pozemkovou reformou související z úpravy pachtovného, ač lze míti za to, že by se tak stalo, kdyby byl zákonodárce zastával názor, že při takových pachtech Státní pozemkový úřad předepsal propachtovatelům pachtovné s panujícími cenovými poměry nesouhlasící, nižší. Ustanovení cit. vlád. nař., které zcela povšechně o tom mluví, za jakých podmínek má pachtýř